

[Jørgen Jørgensen (Lejre).]

andet, nemlig at den militære styrke ikke altid er den afgørende. Moralsk styrke, folkelig styrke, har undertiden vist sig at være det, der gør udslaget. Det er iøvrigt alene deri, at håbet og troen på fremtiden ligger for vort land og mange andre små nationer. Og i den spændte situation i verden, hvor krigsfrygten lammer folkenes handlekraft, hvor oprustningen har standset alle sociale fremskridt, hvor nedsat levestandard og større bolignød er uundgåelig i alle europæiske stater, der har Danmark og Nordens folk et ansvar og en forpligtelse til samlet at øve en indsats for at bygge bro og skabe afspænding mellem stormagterne. Det er mistænksomhedens onde sæd, der skal udryddes for at bane vej for forståelse. Der ligger lige for vor dør vældige problemer, hvis løsning kan blive afgørende for krig eller fred. Hvert lille lod, der lægges i vægtskålen til fredens bevarelse, er et bidrag til sikring af kulturen og civilisationen i verden. På samme måde som Indiens folk har skabt sig en ærefuld plads blandt nationerne ved sin indsats til fredens bevarelse, bør Danmark og Nordens lande i fællesskab slutte op på denne fredens front og frimodigt og aktivt sætte kræfterne ind på en løsning af de foreliggende, aktuelle verdenspolitiske problemer.

Jeg opfordrer den højtærede minister til i forbindelse med Danmarks repræsentanter i De Forenede Nationer at følge denne linie i den politik, der fra dansk side skal føres for at undgå den krig, som det er alles mål at undgå. Jeg tror ikke, at den vej, man går, med den stadige oprustning vil føre til målet; jeg tror, at den før eller senere vil føre til det modsatte, til det, vi ikke ønsker, til krig.

Viggo Starcke: De store problemer, som bliver diskuteret her i dag, kommer til at vedrøre Danmark meget stærkt, både i den nuværende situation og ud i fremtiden. Jeg ser personlig sådan på det, at i dag mere end nogensinde er løsningen af de udenrigspolitiske problemer vigtigere end de indenrigspolitiske problemer.

Fra retsforbundets side erkender vi, at Danmark faktisk er medlem af Atlantpagten, og vi erkender, at som medlem af Atlantpagten må Danmark deltage solidarisk sammen med de andre medlemslande i byrdernes fordeling og i den sikkerhed, som kan opnås gennem pagten.

En eventuel forøgelse af Danmarks værn kan ske på fire måder. For det første: man kan forlænge tjenestetiden. For det andet:

man kan udvide antallet af de indkaldte. For det tredje: man kan udvikle en hærkerne af værnet på frivillig basis med løn. For det fjerde: man kan rationalisere uddannelsen og tjenesten indenfor de bestående rammer eller indenfor de kommende rammer.

Fra retsforbundets side kan vi ikke tiltræde en forlængelse af tjenestetiden til 18 måneder og heller ikke en forøgelse af de værnepligtiges antal, men vi peger på de to andre veje: udvikling af det frivillige, lønnede værn samt en rationalisering af uddannelsen og tjenesten indenfor de bestående eller kommende rammer.

Det må siges, at den tvungne værnepligt har overlevet sig selv. Både af hensyn til frihed, retfærdighed og værnernes effektivitet må man erkende, at fremtiden tilhører frivilligheden og ikke tvungen. Jeg takker den høje regering, fordi den allerede har taget et par betydningsfulde skridt i den rigtige retning ved at åbne mulighed for dannelsen af en frivillig, lønnet hærkerne, men når den højtærede finansminister i sin tale sagde, at en videre udvikling i den retning kræver lang forbedrelse, så kan jeg ikke være enig med den højtærede minister heri, idet f. eks. Amerika jo vil ordne sig på den måde, at man har en relativt kort tjenestetid og derefter mulighed for at tegne sig for en frivillig langtids-tjeneste. Det hævdundne er jo, at hovedparten af Danmarks officerskorps og underofficerskorps er frivillig og lønnet, og nu har vi tildels bygget flyvevåbnet op på frivillighedens grund, på ekspertgrundlag. Mathordningen indenfor marinen og mathordningen indenfor hærvesenet er en nydannelse, hvis fuldkommengørelse efter mit skøn kun er afhængig dels af et tidsmoment, dels af den ånd og energi, som råder i befolkningen, i hæren og i regeringen. Når det ønskede antal mathelever har meldt sig til marinen, men ikke til hæren, ligger det formentlig i, at man ikke har gjort tilstrækkeligt for at bekendtgøre ideen. Man bør give en ordentlig løn; gør man det, vil man kunne få masser af folk. Og giver man desuden disse mennesker den fordel, at de får en rimelig præference til offentlige stillinger efter deres tjeneste, f. eks. indenfor politi, postvæsen eller andre steder, vil det i høj grad hjælpe på tilgangen. Det skylder man særlig dem, der påtager sig en risiko, som andre indenfor nationen slipper for, en risiko, som det er i hele befolkningens interesse at de påtager sig.

Omkostningerne ved en overgang til frivillighedsprincippet gennemføres angives